

De Jongh, C. Scholten (adj.dir.), J. L. Cluysenaers, D. A. Wittop Koning, de man die juist onder Van der Tak de Willemsbrug had voltooid.

Tenslotte leggen B. en W. aan de raad een tweetal voor: 1 De Jongh, 2 Wittop Koning.

Eerst wordt de benoeming aangehouden op 24 juli 1879 tot 'na veel openlijke en bedekte strijd' op 2 september de beslissing valt: G. J. de Jongh wordt met ingang van 1 oktober 1879 tot directeur van Gemeentewerken benoemd. Een nieuwe lange periode is in Rotterdam aangebroken welke zijn merkteken dragen zal.

De omstandigheden waaronder De Jongh aantrad, waren wel bijzonder weinig opwekkend. 1879 was voor Rotterdam niet anders dan een rampjaar te noemen. De debâcle van de eens zo machtige Pincoffs met zijn Rotterdamsche Handelsvereniging had zich juist in volle omgang geopenbaard, de stad dompelend in onzekerheid, begrijpelijke rancune en wantrouwen. De werken aan Caland's grootse schepping, de Nieuwe Waterweg, stagneerden; de diepte bleef onvoldoende, handelshuizen dachten over verplaatsing van hun kantoren naar Amsterdam.

Curatoren van de failliete Pincoffs' boedel boden aan de gemeente de haven en loodsen van de Handelsvereniging aan voor $7\frac{1}{2}$ miljoen gulden, terwijl zich het gerucht verspreidde dat een buitenlandse maatschappij gegadigde was voor het hele complex. Kennelijk wist men nog niet wie op het Stadsstimmerhuis de scepter was komen te zwaaien. Want direct daarop, in 1880, doet De Jongh zijn strategisch zo bijzonder bekwame tegenzet: hij legt B. en W. het ontwerp voor van de Rijnhaven, er aldus blijk van gevend de concurrentie niet te schuwen. Van de buitenlandse gegadigden, zo ze al hebben bestaan, werd niets meer gehoord en een eerder door B. en W. gedaan aanbod van 4 miljoen werd aanvaard. De havenexploitatie van het Overmaasse was definitief in handen van de stad gekomen, de opmars naar het westen kon beginnen. En dit te meer waar het Rijk besloot de werken aan de Nieuwe Waterweg, die in 1881 zelfs tijdelijk in arren moede waren stopgezet, opnieuw aan te vatten. Als aardige bijzonderheid en als voorbeeld voor de tegenwoordige Rijksoverheid vermeld ik daar nog bij dat op voorstel van De Jongh besloten werd in de kosten daarvan $\frac{1}{10}$ bij te dragen. . .

Wij, die deze havenontwikkeling heel natuurlijk vinden en in-